

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه
واسطه سیاه باریلوب موقع انتشاره
فوبولور
جای اداره تبریز خیابان ستارخان

تک شماره ۱ ریال	آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
	۶	آیده	۱۲۰	۰
	۳	۰	۶۰	۰

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه سینین ناشر الکاری در

موندلک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه در

روزنامه‌ها و فرقه دموکرات آذربایجان

مقاله زیر که نمونه از حرفهای حسابی آزادیخواهان است ارشاده
۴۵۲ روزنامه ایران ما نقل گردید

پس از وقایع اخیر آذربایجان
و انتشار ترجمه (اعلامیه و دکلا را
سیون) فرقه دموکرات در روزنامه
رهبر که عین آن را اطلاعات نقل
کرده بود، روزنامه‌های مورد حمایت
«صدور سیدضیاء و حکومت نظامی»
یعنی همان روزنامه‌هایی که در موقع
تولیف عموم روزنامه‌های بیطرف
و دست چپ تحریکات سیاسی‌ای نیست
بمسایه شمالی ایران معمول میداشتند
در باره حزب دموکرات آذربایجان
جنجالی میساختند.
این روزنامه‌ها بدون اینکه اعلا
میوه هدف حزب دموکرات آذربایجان

ایتالیانین بینی کاینه سی
رم - سنور دو کاپری ایتالیا
بینی کاینه فورمالی عهده‌سنه آلوب
آلتی حزین موافقتیه کاینه‌نی احزاب
نماینده‌ترین اشتراکیه تشکیل ویره
چکدر.

تهرانین قورخوسی

دوین تهران روزنامه لریندن
بعضی سی طیاره واسطه سیله شهریمزه
گلیب چاندی .
اونلارین یازدیغه گوره تهران
خافل اولموش بر آدم کیمی موزینی
ایتیروب الینی کولا کوسا آتیر .
بیر عده تهراندان فاجیرلار بونلار
همان تیب لردند لر که مملکتی
ایندی قدر چابوب ، تالیوب ییله بر
گونده ده توز گتروب اور تادان
فاجیرلار .
شهریور حادثه سنده بو عزیز
دردانه لر بوگونکی کیمی فاجوب
یالتر بیچاره ملتی هرگونه حقارت
و مظلومیته معرض فویدولار ایله کی
حادثه قورتاردی بنه ده فایدوب
غارته باشلاردیلر ایندی ده همان
شاهکار لارینی تکرار ایدیرلر .
روزنامه لرین یازدیغه گوره
قریل و اتومبیل تهراندا جوخ ترفی
ایدوب گور و نور هامی غارتدن
حوصله گلش تروتلرینی گوتوروب

چین ده
چونک کینکد چین حکومتین
تصمیمینه گوره دسامبرین اولنده
حکومت چونک کینکدن نان کینکده
نقل اولونا چاقدر .

میانه دن گلن ژاندارملار ایله مصاحبه

میانه کندلی طرفندن خلق
اسلحه اولان ژاندارملار گلسوب
شهره جاندیلار مذکور ژاندارملار
مخبریمز طرفندن اولونان سؤال لارا
آشاعیده ذکر اولونان جوابلاری
دیرلر .
ج - ییزی خلق اسلحه ایلمدن
بیر گیجه اول ایکی نفر نامعلوم
شخص لر طرفندن قتله یتیریلیر
بونلاردان بریسی ده بزم رئیس
مخاسهاتیمیز ایدی اولوجه بیلر ایله

بولو تلار چکیلر فضالر ایشیق لانیلر

ایله یازیلدیغی ایچون ایستر داخلده
ایستر ایسه خارجه درین بر نانیلر
براحدی .
اوین معالی سوزلری واسطه سیله
دنیا ییلدیگی بزم ادعالریمز طبیعی و
طلاتمز فانونی در . یز عاصی و شورش
طلب دگلیک ایران مملکتی نین ده
استقلال و نامینی ایله ایشیمز بوخدر
ساده بر سورنده اوز اومزین اداره
سینی اوز البمزه آلساق ایستریک بو
جهندن بر ایکی مفرض و مقن بالانچی
لاردان باشقه بونون دنیا رادبولرین لحنی
دگشدی حنی بعضی لری بزم حق
سوزلر یزدن طرفدار لبق ایستک ایچون
عادلان و مشغله دلیل لر یله یان ایتدیلر
داخلده ایسه ارتجاعی مطبوعاتین
زهر آلود ایشارانی کون کوندن
ضمیفلسدب بیطرف و آزاد بخواه روزنا
مه‌ر حقیقتین اوستینی آچمقله اوز ملی
وقایفه لرینی انجام ویرلر و بزم ملی
ایشیمز خلقه نایشاق ایستلر .
آزادلیق و دموکراتلیق اساسلرینه
وفادار اولان چییه آزادی روزنامه لری
ایله شهر بوردن صورنا ایران افقینده
دان اولدوزی کیمی بارلاماغا باشلابان
ایران ما روزنامه سی ایندی بزدن جدی
سورنده حمایت ایدیر رضاخانی آجاق
نو کری و مختاری نین کینف خلقه سی
اولان مسعودی لرین اوز لرینین ماسقا
سینی برتر و اولارین خلقمزه نسبت
بسدیگری خاتانه فکر لری افشا
ایدیرلر .
آرتیق بونون ایران آزاد بخواه لری
ایچون بزم دو تدمیمز بولون دوز اولد
ینی باره سینده شبهه قالمیشدر .
آزاد بخواه مطبوعات جدی بر سورنده
دولتی تقید ایدوب جوخ دوغری اولاراق
دیر آذربایجان مسئله سی آذربایجانده
فقط حل اولایلر . دولت بو داخلی و
ملی مسئله نی خارجه بیخارمنله ایرانین
استقلالیت و ملی حاکمیتی خللدار
ایدیر مخصوصاً فداکار تهران یازچیلری
خارجی دولترین بوخصوصه قوبار
دینلاری گوروتوبه اعراض ایدوب
اولارین بو ایسه قارشمالارینی زاید
بلکه غیر عادلانه گورورلر .

خلقمزین قلیندن فالخان شعار لریمز
دینده بعب کیمی گور و امدادی . بونون
تولکمه لرین رادبولری بری بریندن
آزاد بقلاری خبر لری جو بوجور تفسیر
و تعبیر لر ایله اقتدار و ربوب بشرین
افکارینی و طنمز معطوف ایستکله
فضائی قارائلیق و ابهام بولوطلاری اوله
بر سورنده مسور ایشدیکه دنبا نین
بولوک دولتری ییله هیجانه کلوب
رسمی یادداشتر ایله یکدیگرینه مرا
جمت ایستکله مسئله نی آیدینلاشدر ماق
مجبورینده قالدیلار .
ایسه بو ایسه تهران ارتجاعی مطبو
عاتی و زور ایله ایش باشیه کیچین
فوجاوب ایریمیش ارتجاع هیکلی
یعنی سدر الاشراف کاینه سی اتی قانی
ایلیکی و سومو کری ییکانه لرین مالی
اولان سر لشکر ارفع و اوین اعوان
انصاری بولوک دل اوینادیلار . قاشیمز
و ارتجاع روحیه تربیت ایدیلیمیش
آنکارا رادبوسی و همچنین ایران
ارتجاعینین اینانیمش کومکی حساب
ایدیان لندن اسپکتور لری ایسه اولارین
دگر مانلارینه سونو کسکله دنیا افکار
عمومینین اغفال ایستک خلقمزی بارا
شیمان اقرار لر ایله نهنلدریمکه موقفاً
قائل اولان کیمی گوروندیلر .
فرقه مزین عزم و اراده سی و باشچیلار
ریمزین منات و استقامتی سایه سینده
خلق فضاده کی قارا بولوطلارده اهمیت
و برمیوب باشلادیغی بولوک ایستی تعقیب
ایدوب سوزدن ایسه کیچدی نهایت
بولوک ملی کنگره مزی تشکیل ایدوب
اوندن ملی بر مجلس موسان وجوده
کنبر مملکه دنیائی واقع اولموش بر
عمل مقابله قویدی .
بو بولوک ایشدن سورمه ملت بولوطلا
ری داغمناسق بوچ سوزلر و موهوم
اقرار لر بولوک برتکان ایله آخر قویمقدن
اوتری اوز اعلامیه سینی رسمی سورنده
بونون دموکراتیک دولتره همچنین
تهرانین رسمی مقاماته گوندروب بو
واسطه ایله اوزینی عالمه تایدوب اساسی
سوزلرینی دیندی .
اعلامیه میز خلقمزین قلبی کیمی
ساق و ساده و راست و وحشی بر دبل

دمو کراسی اصولده حبسخانه نین وضعیتتی

من آذربایجان روزنامه سین ۷۰
 نمره سنده اولان محبتدن بعضی
 دوستلاری آزاد ایدلمه سی بارده
 یازیشم مالدی اوخونوم وشخصه شاد اولد
 وم او با که آذربایجان دموکرات فرقی
 اولارین آزاد اولماستدا نه جور
 چلیشمیش وموق اولموشدر
 ناسمعی برلر نی ارحوندا مانئر
 اولدوم اودا بودر که دوستلار حسی
 حنه ایچریسند نه جوره زحمتده و
 کورنودادر

۱- دوستلار نین نامیر ویتلی
 اولما سی
 ۲- انطباط مامورلری طرفدن
 اسجیدیلده سی
 ۳- اولارین یا نفاق وضعیتتی
 ۴- لباس ویشکلری
 ۵- تکلیف سیز اوزون مدت
 حبسده نه یا نسا فلاری اونودمه لیم که
 حزب دموکراسی نین قانونلاری
 اویله قانوندر که بتون دینده عدالت
 قابولارینی تمام خلفین اوزونه ییتیشیر
 حتی او گوگده اوچان قوشوندا اوقا
 نونلاردا استفاده ایتمک حقی واردر
 بوسوزلری دیمتده مقصودم اودر که
 اویازق دوستلارده مرکب بونوندان
 بیره آپار سولار . اویچاره لر دمو
 کراسی قانونلار تندن بوجور یا خشی
 استفاده آپار ییلر

۱- دموکراسین عدالت محکمه
 سین قباغندا تکلیف لری آرزمان دا
 معین اولما سی
 ۲- دوستلار نین داخلی وضعیتتی
 یا خشی لاشدیر یلماسی
 الف- دموکراسی قانوندار تندن
 یادوستلار نین و یا محبس آدی ویرمک
 اولماز او جوریشری «اصلاح ابوی»
 آدلاندیرماق لازمدر چونکه بورا دا
 معین حقوقدان و آزادلیقدان محروم
 اولموش آدلار ساحلانیر که اودا
 بوجور بشرلده اخلاقجه و یا شاماق
 اصولیجه اصلاح اولنورلار
 ب- اصلاح ابوی تمیز و پاکر
 اولمالیدر که اورده فالانلار یا شیا
 بیاسینلر . اطافلاری معین وقتده آغا
 ردیلده سی و دوا وورولماسی نظا
 قتیبه نظریتیر مه سی .

پ- دوستلارین هفته ده بیر
 حمامه آپار یلماسی لازمدر لباسلارینی
 قیز- قیز دگیشدیرمک . دکتر هفته
 ده برده مرتب بدون چشم داشت
 اولاری معاینه ایتمه لی و مریش لری
 حبسخانه نین ایچریسینده آچیلمش
 مریشخانه ده معالجه ایتدین
 مریشخانه و دواخانه طلق لازمدر
 ب- انطباط مامورلارین طرز
 ره رلاری یا خشی اولسون دوتفکه
 بریسینده گدھی بیوکدر . هر حا
 لده دواق او انطباط مامورین الین
 آلمی ادر . برسینی خوش دیدیردر
 او برسینه دندارق و بیره دوستلار
 «راضی ایقی بقدر امکان رفیع ایدر .
 حورلده بیجق و لیا سلالرین محبت یانه
 نظارت سیردر .

ب- جورلارده مخصوصا
 عمارت کاب و احاطه لر که نفس و
 بوجور گدھن اولماین .

دیلمی

ثبت ایدوب صفحه تاریخه دوران دیلمی
 ساخلوبودور بیان هر عصرده تابان دیلمی

بیر جرائد دور که اونی ایدوب اولده زمان
 سوزومز اولو کریمین ازم طوقان دیلمی

آذری ندم آذربایجان دور و طیم
 قویارام تحفیر ایدم شیهلی وجدان دیلمی

منه بودیلده آمم کوریه اکر لای لای ایدوب
 قدر ناز چکوب ایدمکه خندان دیلمی

نیجه مین ایدم که دنیا تانور اولدار وطنین
 دانا یلمز باخا کیم تاریخه هر آن دیلمی

فهرمان خلقیبه فخر ایلمز آذر وطنیم .
 کیم اولوشوش بیچرن سئلریجان دیلمی

اوجوانتر که اوتا سجده ایدردی داغلاز
 دانشاری او بوروک فخر ایله ایلخان دیلمی

شاه اسماعیلی خلقیم نه ایچون حرمت ایدور
 چون روح ویر میشدی عصره اولمغان دیلمی

شاه خطلی دیردی اوتا چون شاعریدی
 نظمیبه تعریف ایدوب اوند اوخویان دیلمی

او نظمیله فضولی کی نوزشن ایزین
 یادبگار قویدی کیدوب خلقه درختان دیلمی

بوزلیبه شعرا خلقیبه آچیش یی دور
 هر زماندا ایلمیش زینت عرفان دیلمی

تا سزایه دیلمی آچا ر قییم آچسین
 ولی یاسین که ایدور خاتینه عریان دیلمی

گر که ایلر سوی گردون منیه کج کیندی
 قانه دوندردی منیه آتش هجران دیلمی

ولی بخنیم بنده نایدی کوزل طایبی
 تازه دن شاد ایلدی غملی پریشان دیلمی

داها یوخ زرهه قورخوم ایدم کفر خندان
 چون دوغوب ایلک بهاریم کوریه نالان دیلمی

قوی گل آچسین آیدور دوم اونا گوسون وائلم
 ایله سین عشقیبه قوی ایددی گلستان دیلمی
 (میرمهیدی چاوشی)

میانه دن سملن ژاندارم لار ایله مصاحبه

اول صفحه نین بیه
 ایندک فکرینده درلر همان سندن
 بیزیم سروان یوخ اولدی دله مومو
 دگل قاجدی و یا ساقود اولدی
 بیز ژاندارملار تصمیم دوسدوخ
 برادر کش لیک اینشیت یینه چه ده
 اولدی بیز میانه ده اولانلار بونون
 تلفات نسیم اولدوخ اما ترک پاسگا
 هده اولانلار دان گوا ایکی هر
 سالم قورتادیر .

س- اولارین مقاومتیبه سبب نه ایدی
 ج- اووقت که کندی لریس ایکی
 نفر قصدی اورادان اولان افسره نسیم
 اولعلاری باره سنده بیغام گتوروردر
 مذکور افسر هر ایکی سینی تولدور
 مگی ژاندارملارا امر ایدر ژاندارملار
 نه قدر بو ایشین و حاشندن دیرلر
 افسر قبول اتمیر حتی محمد قسی
 دیکلی و علی حکمتی آدیندا ژاندارملار
 اسلحه لرینی ویرمک ایله برادر کشی
 لیک دن جلو گیر لیک اتمکی آراه
 آزلار ولی مذکور افسر نوز تا پنجه
 سی ایله اول ایکی نفر قصدی عدالت
 محمد علی اینه غمی نی تولدورور بو
 وقت ده کندی لر گولله لرین سینی
 نو کولوب پاسگا دایم و مت گوسنرن
 لری تولدوروردر

س- سببین یا اینکه آیری آدم
 لارین مالک و یا بولسا ل اوزادان اولدومی
 ج- ایدا ایدا هنه مزیم بوللایمیر
 دگم دیر سهل دور که ایکی گون بو
 قضیه دن صورنا بزم بر آیلیق کری
 دوشمش حقوق لاریمیزی دا پرداخت
 ایلددر فقط دولتی تجهیزاتی بزدن
 آلدیلار

س- اولارین حقوق لارینی نوز
 جیب لر تندن ویردیر
 ج- خیر دولت شکریندن ساقوب
 بزم حقوقمیزی ویردیر
 س- اولار نه مدرک ایله سبب
 حقوق لاریمیزی ویردیر
 ج- اولار بزم اداره دفتر لرین
 اوزی ایله حقوقمیزی ویروب و دولتی
 لسنی ده امضالاندیلار ولی بزم تیریدر
 نور گدیرلر که دیک بزی بوستان آباد
 دا سویدولار

آگهی اداری

از آقایان مشترکین محترم
 متنی است در پرداخت وجه
 آبولمان تسریع فرمایند

سیدضیاء

کجا می رود؟

بطوریکه اطلاع میدهند بربش
 در حدود ساعت ۷ مد از ظهر اومبیل
 آقای خادم آزاد از تهران به سوی
 اصفهان حرکت کرد و در کهریزک
 سیدضیاء که قبلا با انوموبیل دیگری
 به آنجا آمده بود سوار آن شده بطرف
 اصفهان حرکت نمودند
 از کهریزک اطلاع میدهند که
 شخصی سومی هم با آنها بوده است
 گفته میشود که این شخص سوم همان
 کننل آگهیسی است که در منزل خادم
 آزاد زندگی میکند و مطابق اطلاع
 مطمین مشاور سیاسی سیدضیاء است
 در هر صورت این موضوع را مسلم
 میدانند که این آقای کننل بطور حصو
 صی در اطراف اوضاع ایران با آقای
 سیدضیاء الدین مشوره میکنند و
 شاید هم وزارت خارجه و مقامات
 ارتشی از این جریان اطلاعی نداشته
 باشند
 «روزنامه رهبر»

در راه آذربایجان

بقرار اطلاع حاصله در راه آذربایجان
 آقای آشتیانی ومدعی العموم مورد
 خورد چند نفر از اعضاء فرقه دموکرا
 ات واقع می شوند. انوموبیل ایشان
 را میگیرند هنگامیکه اجازه عبور به
 آنها داده می شود کسیکه خود را
 مدعی العموم معرفی کرده بود منبع
 بیست و پنج تومان یکی از اعضاء
 فرقه دموکرات میدهد .
 آنها آقای مدعی العموم را نگه میدارند
 و میگویند ماتفت بدوش گرفته ام
 که این قبیل پول گرفتن از میان برود
 و آقای مدعی العموم را برای رشوه
 دادن تویف میکنند .
 نقل از شماره ۴۵۶ ایران ما
 آذربایجان . کسیکه اعضاء فرقه دمو
 کرات آذربایجان را مجهول البریه و انشراح
 می نامند خوب است این خبر را بگویند
 و حقیقت بکشند .

شهر خیرلری
مسلسل واسطه سی ایله نولمش و
یارالانمشلارین آدلاری

- ۱- بحیی ناب اصغرین اوغلی باشیدن یارالانمشدر .
- ۲- حسین مشهدی مجید نوانین اوغلی ایندن یارالانمشدر .
- ۳- جواد مشهدی اکبرین اوغلی اوزیندن یارالانمشدر .
- ۴- حمید غلام خیاطین اوغلی آباقتندان یارالانمشدر .
- ۵- محسن رضاقلی اوغلی ایندن وسینه سندن یارالانمشدر .
- ۶- اسفر اکبر اوغلی ایندن یارالانمشدر .
- ۷- محمود بلجی ان آغیر یار ایله نولمشدر .
- ۸- استاد محمودینا آغیر یار ایله دون مریشخانه نولمش و اهل و عیالی باشیز قادی .

بونلاردان سونرا بنده یارالانمش واردر که اولارین
 آدینده گلن نمره نژده یاز ایلک .

شیخ محمد خیابانی

اگر قیامدان قیام عثمانیلاز
آذربایجان تا گنجه ایدیلر و آذربای
جان یان تور کبریم و یان اسلامیزیم
تیلیغاتی تعیب ایتمه ایدیلر و
« آذربایجان » آدلی ترک دینده
روزنامه نشر ایتمه ایدیلر حتماً
شیخ تجدد روزنامه سنی آذربایجان
انتشار و برردی .
یونا نظراً که موقع آذربایجان
دینده نشر اولوتان اوراق و روزنامه
لری یان تور کبریم سیاسته منتسب
ایدیلر اونا گوره ده شیخ بواساس
سیر تهمتدن قاچماق ایچون ناچار
تجدد روزنامه سنی فارس داینده
جاب ایدیلر و اونا گوره ده روز
نامه سنی تیرازی آقای موزع زاده سنی
دیدیکه گوره جوخ آز اولموشدر
و برعته شیخ فرقه سنی مرانی
لازمجاننا حاقین نظریه چاندیرا
بیلمه دی .
شیخین نظریه سنی ده بعض
افراط و فریط لره راست گیریک
که بونلارین تذکاری اوخوبسانی
میوت ایدیلر .
من بنه ده یو باره ده آقای
پیشه ورین قضاوتیه هم عقیده اولوب
اوتین یازدیمی اوخوجو دریمین
نظریه چاندیریرام . . . . .
(شیخین) نظریه و اوتین رهبر
لیگی ایله نشر اولوتان تجدد روز
نامه سنی اوخودیقدا اونی بیرگون
جدی بیر آذربایجانلی و هیچ بیر
اشکالدان فورحمیان جمهورخواه
حتی جوخ صول تجزیه چی آبری
برگون شدید مرکزیت طلب مدعش
مشروطه چی گوروب تعجب ایدیلر
شیخ جوخ ساده و عین حالدا
شجاع و شامتی برآمددر .
همیه خوش بین اولوب کیمه به
بد بین اولماز دی دیمک اولار که
مخبر السطنه شیخین بسو صفتندن
استفاده ایدوب اونی نابود ایتدی .
فرقه صدرینه نتیجه کی خوش بین
اولماق عبیدر ها بنه بد بین اولماقدا
اونی موفقیتدن گهری ساحلار گرتک
فرقه صدری نه بد بین و نه ده جوخ
خوش بین اولسون زیرا اگر اعتدالی
حفظ ایتمه به حاشی عنصرلره ، استفاده
جو آدمالار میدان و بررد که فرقه
علیهه ایتمه سینلر و یا عکسه اولا
راق جدی و تشکیلاتچی عضولری
دلسرد ایدوب اونلارین فعالیتینی
عقیم قویار .
نهایت شیخ توز موقتی موفقیتلرندن
جوخ تیز مغرور اولوب نتیجه ده
مقدس مرانی برینه چاندیرا بیلمه دی
شبهه سیر شیخ آذربایجانین
ان بویوک داعیارندن اولوب توز
قیامی ایله خلفه ده آزادلیق روحی
نقویت و برردی و اونی آزادلیق
آلساق و توز حقوای دفاع ایتمک
تسویق ایتدی .
قیامین تاثیراتی
یون باصلاحاتدان اول آذربایجانلی
ایله خیال ایدیلر کی همدشه مرکزین
پش اوج مستبدلرین لینده اسیر

آذربایجان

برجسته ترین قدرت در اتحاد و اتفاق است

بطلوریکه دنیای امروزه نشان
میدهد که اتحاد و اتفاق پادشاه قدرت
است که پیوسته آرزوهای بشریت
ومدنیته را در اثر کوششها و فعالیتها در
دنیا پیشرفت داده و خواهد داد هر
فرد از افراد بشر بویزه آذربایجان
که در هر موقع از کوچکترین قدم
ازجاده حقایق بیرون نگذاشته و در
مقابل سختترین فجایع و مشکلات
آرزوشهاستهای لایقهای خود را بیخروج
داده است اینک بدیهی است جوانان آزموده
و برهیزگار هرگز از پیش آمد های
سخت گریزان نمی شوند و کوشش و
شته اند ولی مع الاسف سالهای متعادی
است امن جوانان عبور در اثر می
لانی وی اعتنائی اولیای امور محترم
در خیابانها و کویچه ها عمر خود را با
بطالت طی کرده و هزاران تقاضا
های استخدام در تمام دوایر مربوطه
تقدم و در اثر دست خالی بودن راکد
مانده . اگر آنکه در اسرع دخول به
انضمام . . . . . پیوست تقاضا تقدیم می کنند
که بطوریت به قول واقع می شود آنانکه
تهی دست وی پول بودند در برابر یک
دنیا پاس و ناامیدی از آرزویش مایوس
و محروم گردیده در نتیجه عدم
مواسات و مساوات سرتاسر کشور ایران
از وحشت و هراسی مملو شده بکنی از
زندگانی فعلی نومید می شوند در نتیجه
همین عدم اعتبار ، احترام ، صمیمیت
بهمال تدریجی از میان برداشته بجای
آنها ظلم و تعدی و باهمال نمودن
حقوق زیر دستان گنود جای میکیرد
اینک باید راه نجاتی برای مردمان
آذربایجان پیدا شود اصغر طهباز

مظفر در فشی

نازم درفش کاویان . . .

گردیده سبل اشکها عمان و جوشان می رود
بر قلع و قمع ظالمان اینک خروشان می رود
از شرز شبران این ره با شور و پراز همه
بهر مجازات همه ملت فروشان می رود
از ورطه افتادگی با حربه دلدادگی
بر دجله آزادگی لب خشک و عطشان می رود
با عزم بولادین خود لرزان ز قهر و کین خود
بهر ادای دین خود خاطر پریشان می رود
چندانکه در زیر سم گردیده این ملت دزم
مثل فتر کوکشته خم برگشته رخشان می رود
نازم درفش کاویان زاندم که گردیده عیان
بس ناله ها بر آسمان از ماردوشان می رود
طبع حقیقت گوی من بشکسته از بار معن
شوریده از حال وطن زانرو در افشان می رود

اعلان

بولونله ۲۵ نجی حوزه عضولرینه خبر ویریلیر کی
پنجشنبه گونی آذر آیین ۱۵ نده ساعت ۵ ده روشنفکرلر
حوزه سینده اشتراك ایتمک ایچون شهر کمیته سینده حاضر
اولمالیدرلر
تشکیلات شعبه سی

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسد دفتر اداره را مطلع سازید

تهرانین قورخوسی

اول صفحه دن بیه
اولسه ایدیلر . اگر دولت سید ضیاء
نین خاتمانه تبلیغاتیست قانغنی سد
ایتمه ایدی . بالاخره اگر دولت
آذربایجانلیلارین آزادلیقینی سلب
ایتمه ایدی و و . . . . .
هرگز شله بوقدر پشتمازدی . حیث
آفالار گنج بوخودان ایدیلر .
ایندی اولار دنیابین هر طرفه
ده قاجالار بنده ملتین غضبندن
و انتقامندن توزلرینی نجات ویره
یلمیه جکدر ، طبیعت ایسه اونلاری
چرا سیر قویما جق ایشیند . گیمزه
گوره آقای صدر اینسیر تهراندان
فاجحین آقای مستوفی ده متوحش
اولوب قاجماق تدارکینی گورور
اونلار خلق انتقامندن قاجماق
ایستورلر .
اولار جهد ایدیلر توزلرینی
دار آعاجیندن نجات و بررب جنایت
لرین آجی نمره سنی دادما سونلار
ولی بو معامله دن منفعتی جیجا
یلملرلر . زیرا ملتده اونلارین آرخوا
سینجا گه جکدر . هیچ بر مقدر
شخصیت توزینی طبیعتین انتقامندان
فورویا یلملر ،
توران رضا شاهین سرنوشتیندن
عبت التاق عوضنه شریبور حادثه
سندن صورتا ارتجاعی رویه لرینی
شدتله تدبیروب ظلم و عارتدن خود
دارلیق ایتمه دی .
میدانی بوش گوروب سوبالقدان
مولدور مکدن مظلوم ملت و ورماقدان
گهری لالمیسوب نتیجه ده ملتین
غضبینه معروض قادی .
بویبر طبیعی حادثه در ظلم
وقتی حد دن آسادی انتقام میدانه
چیقار .
ایکی آی بوندان قاناق آقای
صدر هر گز بو کوتکی وضعینی
فکر ایتمه مشدی اونا گوره ده ایندین
کلنی خقیقین یازمنده اسیر گلمیوب
هرنه ایتمه دی ایله دی . ایندی ایسه
بو ایکی آی قاناقکی دیکنا تور
ملتین قورخوسندان توزینی ایتیروب
یلمیر نه ایتمین ا
سایر دیکنا تورلار . من امر میبکم
دیهن آفالر شیک اتومبیل اچرسنده
ایک دوشک اوستونده اوتوروب
چیریق و بریق مننه حقاقلنه باحاملار
آیا صدرین سرنوشتیندن عبرت
آیلرلامی ؟
آیا بویوک میرلر آرخوا سندا
اونوروب عاجز لرین گموز باشینا
توجه ایتیروب ، مینر چه گاهیس
عصرلری زندانلار بوجعیندا محبوس
ایدیب شانه لرینی محو ایدلر همان
مظلوم ملتین انتقام کوتینی خاطر لایرلامی ؟
هرگز ، ابدأ . . . . .
هیچ اوج قدرنده اولالار
حقیقتلنی فکر ایتیرلر .
اکسر بو فکریده اولسا ایدیلر
هیجوت ملتین ایشی بو بره گیب
چمردی .
هذلیت حد حافظ « محسن »

چاپخانه آذربایجان

آقای سرتیپ درخشانی حفظ کدام امنیت به عهده شما است؟

پس از ملاحظه اعلامیه آقای سرتیپ درخشانی دایر بر اینکه مرسوب دستور مرکز علاوه از فرماندهی لشکر اداره شهرداری و زاندارمری هم در تحت اختیار ایشان قرار گرفته و حفظ امنیت قاطب استان ۳ و ۴ و شهرستان تبریز را بعهده دارند این سؤال برای من پیش آمده که منظور از امنیت که آقای سرتیپ مأمور استقرار و حفظ آن شده کدام امنیت است در قلموس استعمار امنیت غیر از معنی واقعی خود مفهوم معنی دیگری دارد برای اینکه بتوانم برای خوانندگان گرامی امنیت را در لغت مستعمره چنان درست تشریح نموده باشم خوب است نمونه عملی آن را که همه شاهد و ناظر آن بوده ایم گواه نوشته خود قرار دهم در دوره بیست ساله حکومت رضاحان این امنیت (!) به تمام معنی وجود داشت راه ها امن مردم ساکت و همه چیز بنام قانون (!) در جریان اوضاع ظاهری از حیث آراسته و پیراسته مجلس شورای ملی دایر مطبوعات در انتشار و عینا مانند سایر ممالک دموکراسی قانون و دادگستری و شهرداری و شهرداری قاضی و پاسبان وجود داشت با تمام این احوال جز رنج دائمی و بدبختی و ترس و کینه چیز دیگر نداشتیم تمام این تشکیلات عربی و طولیل برای تشدید شکنجه و منظور افزودن فشار منگنه بدبختی بوجود آمده بود راه ها و شهرها امن نبود تا سر دسته دزدان و دارورسته اش بتوانند بفارغ بال و آسوده گئی زالو وار شیره جان مردم را کشیده و چیزی که به نظرشان میرسد بدون اینکه بدزدان کوچک حتی هم قائل باشند خودشان نوش جان می نمودند کسی را یا رای مخالفت و حق تقس کشیدن نداشت سکوت و طمعت می آنها بر این قبرستان وسیع حکم فرما بود آرامش وحشت ناک و رعب آوری وجود داشت نفس ها در سینه ها دچار حلقان و احتناق شده همه از سایه خود بیمناک و از برادر خود مظنون بودند چیر خانه بود که مردم عموما محکوم پروال و فناء بودند قانون حکومت بیکرده حکم قانون و بنام اجرای عدالت بی رحم ترین ظلم ها را مرتکب

می شدند کابوس مرگ و وحشت استیلائی کامل داشت مجلس شورا داشتیم و کلا کسانی بودند که از خائنین و میهن درجه اول کشور تشکیل یافته بر طبق نظریه و حکم شهرداری دور هم گرد آمده هر کاهندی که بدست شان میدادند بدون حق مطالعه و اظهار رای باید امضاء و به اربابان و صاحبان خود تقدیم نمایند مطبوعات داشتیم بجای اینکه ناشر افکار ترقی خواهانه مناصر پاک بوده و مردم را به سوی نیک بختی و سعادت سوق داده و رهبری نمایند سعی در خولنگدشتن مردم و مشغول کردن فکر آنها و تعلق و جاپلوسی از مرحوم نابه عظیم الشان داشتند

در ایاموس بدبختی چنان عوطه ور بودیم که همه دچار بی حسی مطلق شده ظلم و قسوت حق بازی و نیرنگ به شدت کامل شیوع داشت آزادی قلم آزادی اجتماع آزادی عقیده جزو محالات بوده زاندارم بجای حفظ امنیت و جلوگیری از اجحاف و ظلم مقام خود را وسیله غارتگری قرار داده و جان و مال و ناموس زارع محجوب و دهقان بی چاره را قربانی هوا و هوس خود می نمود آن فرمانده لشکر آن رئیس شهر بامی با آن رئیس عدلیه و آن رئیس زاندارم هر یک در قلم رو حکومت خود چه اجحافانی را مرتکب نمی شدند و چه حق کشی ها نمی نمودند و به چه بی شرمی ها تن در نمی دادند تا به هر وسیله شده کینه خود را بر کرده و به ریش من و تو بخندند این است و هزاران بدتر از این لفظ امنیت در قاموس استعمار تا به بنام آقای سرتیپ محترم مأمور حفظ کدام امنیت هستند دهقان معصوم و ستم کش را که از ظلم و جور زاندارم پس از آنکه کارد به استخوان رسید و از هر مقامی برای دادخواهی مایوس شده به حکم اجبار و از روی ناچاری خودش به دفاع خود و زن و فرزند خود می پردازند تا چه اندازه تمرد و قابل تعقیب خواهند شناخت آتیه نشان خواهد داد.

تبریز - اصغر - دو گچی

روزنامه ها و فرقه دموکرات آذربایجان

بیه از صفحه اول دخالت در کشور های دیگر هستند بدهد و برای رادیو لندن و دهلی و توابع موضوع سخن بر اکتی بسازد. تیرسر مقاله بر پروژر زاندارم ندای عدالت درباره وقایع آذربایجان بخط بسیار درشت این بود که: «ای ضامین استقلال مظلومین دنیا بداد ما برسید»

عجب اینجاست که ندای عدالت که مدعی است روی سخنش با صاحبان است با این کج سلیبگی دخالت خارجیان را در امور داخلی ایران تقاضا میکند و از «ضامین استقلال مظلومان دنیا» که در نظر روزنامه ندای عدالت جز امپراتوری انگلستان نتواند بود علنا و رسماً استمداد می نماید و عجیبتر این که روزنامه با این که ارگان رسمی حزبی است که در مجلس نماینده دارد، در همان شماره استبدادی در صفحه اول خبری نقل میکند که «طبق خبری که آخروفت روز گذشته رسیدم و کراپاتی که وارد فرورین شده اند از سر تا پا مجهز می باشند و مخالفین خود را که اکثریت قریب با اتفاق تمام شهرهای آذربایجان هستند بدون جو، و چرا بقتل میرسانند»

روزنامه ندای عدالت پس از خبری که در روزنامه اطلاعات اعتبار دارد باره ورود افراد دموکرات فرورین داده شده بخیل خود آن خبر را که از اصل دروغ بوده است آب و تاب داده و به آن صورت خنده آور منتشر کرده است.

و فکر نکردند که افلاک چه مناسبت اکثریت قریب با اتفاق تمام شهرهای آذربایجان را در فرورین قتل عام میکنند؟

در هر صورت این نمونه ای از لفظا و ت روزنامه است که بدون تردید در میان روزنامه های طرفدار صدر و سیدضیاء بنظر از همه متین تر بینمایند و خود را هم وابسته بسیار محکم به آقای دشتی که نماینده ناطق دست راست و نویسنده معروفی است معرفی میکند.

روزنامه کیهان که بقلم توانای آقای فرامرزی منتشر می شود و از مهمترین روزنامه های بیطرف و موثر کشور است در باره فرقه دموکرات آذربایجان چنین مینویسد: «آنچه محقق است اینست که در هر جای دنیا نهضتی سرحد هیئت حاکمه و وضع موجود بشود به نهضت های زیادی منتهی میگردد، من یقین دارم آن روز ها بیکه آذربایجانها نهضت مشروطه خواهی کرده بودند نیز در نزد هیئت حاکمه و طرفداران وضع موجود بهمین گونه نهمت ها منسوب می گشته اند، قیام خیابانی و میرزا کوچک خان را بخاطر داریم که بهمین نسبت ها متهم بود و در دولت ملی ترین اشخاص بعضی مرحوم مشیرالدوله

آذر آیین ۱۱-۱۲-۱۳-۱۴ نده آذربایجان مجلس ملی سینه نماینده انتخاب اولماق ایچون آشاغیدا قید اولونان آغلاری ای آدینا تبریز شهر مرکزی و فرعی انتخابیه حوزه لریندن اوخونان رایلر

- ۱- آقای سید جعفر پیشهوری ۲۳۵۰ رای
- ۲- محمد بی ربا ۲۳۳۳
- ۳- زین العابدین قیامی ۲۳۱۱۴
- ۴- صادق پادگان ۲۳۰۸۳
- ۵- دکتر جاوید ۲۲۸۶۳
- ۶- محمد تقی رفیعی ۲۲۸۱۳
- ۷- علی شبستری ۲۲۷۵۲
- ۸- علامه رضا الهامی ۲۲۷۵۱
- ۹- ابوالفتح نیکجو ۲۲۲۷۷
- ۱۰- فتحعلی ایکجیان ۲۱۸۰۶
- ۱۱- علی ماشینی ۲۱۵۹۵
- ۱۲- محمد عظیمیا ۲۱۲۷۳
- ۱۳- رحیم زاده ۱۴۶۹
- ۱۴- خلیل آذرباد آن ۵۵۱
- ۱۵- جعفر ادب ۴۶۹
- ۱۶- صدیق پور ۳۰۹
- ۱۷- عباسقلی چرندانی ۱۳۷
- ۱۸- جعفر احکری ۱۲۶
- ۱۹- امین اعظم ۹۱
- ۲۰- فرهاد دوست ۶۳
- ۲۱- اصغر دیبائیان ۵۰

جمعاً تبریز شهرینده ۵ گون ایچریسینده آلمان رایلر ۲۳۹۵۱

آذربایجان ملی سرودی

آذربایجان دموقرات فرقه سی نین مرکزی کیتسی . آذربایجان ملی سرودین اشعار و آهنگین مسابقه فوبور و بوتون شاعر لریمیزی و کومپوزیتور لریمیزی بو مسابقه ده اشراک ایتمکه دعوت ایدیر . بو اعلان منتشر اولان گوندن اعتبارا مسابقه باشلایر و دوره مسابقه تبریز شهرینده ۲۰ گون و آذربایجان ولایت لرینده میر آیی اولاجا قدره مسابقه اشراک ایدن لرین شعرلری و آهنگلری بیر خیره چینی طرفیقین ملاحظه اولوب و مسابقه نی قازانانلارا بویوک مکانات و بریله حکمدر . آذربایجان دموقرات فرقه سینین مرکزی کیتسی

آنها را « اشعار » و متجاسرین لقب دادند ولی امروز برای آنها گریه می کنند و لقب آزادی خواه و مجاهد به آنها میدهند»

روزنامه محترم و معروف ادمام هم در باره وقایع اخیر چنین اظهار نظر میکند: « آیا آمریکا و انگلیس و سایرین درباره اوضاع آذربایجان این حق دارند که بجای پرسش و تحقیق اعتراض کنند و اگر خواهیم بدانیم باید بگوئیم چنین حقی ندارند بدلیل اینکه سؤال اکتفا کرده و تمام است جواب این سؤال و جواب روزنامه ادمام که همین اکنون به آن داده میشود بیکان خواهد بود زیرا ارزش سؤال دولت آمریکا بیشتر از پرسش ما نخواهد بود پس ما این جواب را عوض اتحاد جماهیر شوروی میدهیم و ایران و آمریکا و انگلیس و عالم را آسوده میکنیم و جواب

باین مضمون می باشد . « اتحاد جماهیر شوروی حده آذربایجان را مشه داخلی میداند حزب دموکرات که از اکثریت اهلی آذربایجان تشکیل شده حقوق خود را زیر لوای ایران مطالبه میکند و مرز های ایران مصون و محفوظ خواهد ماند ولی آخر ... »

در شماره آینده در ضمن بحث در اطراف سرمقاله روزنامه محتوم اطلاعات ایران و آذربایجان از هم جدا نیست با نقادان خود درباره اعلامیه حزب دموکرات آذربایجان خواهد پرداخت .

آقای میر هاشم امیر آربین آزاد اولدی تهراندا شهرداری طرفندن توتو لمش آقای میر هاشم امیر آربین آزاد اولوب شهریمزه وارد اولدی آقای امیر آربینی دموکرات فرقه سینین عضوی اولماق مسابقه توفیق اینجادر

دنیا خبرلری

نورامیرک محاکمه سی
نورامیرک - دونن سحر محاکمه آجیق اعلان ایدیلدیگدن صورنا انگلیس مدعی العمومی آلمانلارین لپتنن . نروژ ، دانمارک تولکه لرینه ایتدیگنری حمله لری شرح ویریب سوبه مشور : آلمان بریا ایتدیگی محاربه ده حقوق بین المللین غلبه نه مبارزه آیریب بو گورده عموم نازیلر و بازی حکومتی اداره ایدنر جنگی سوبه ووب چرلا سولدرلار .

انگلیس دولتمین توفیق ایتدیگنری
لندن - آلماندا توفیق اولومور ، ۷۰ نفر کارخانه صاحب لری زندانه نقل اولونوب گه جکده محاکمه اولونا جالار . توفیق اولانلارین اموالی انگلیس فوئتری طرفندن ضبط ایدیلدی .

۱۳ مین اسپرین آزاد اولماسی حقدده
مکو - ۱۳ مین نفر شورالار اتفاقدا اولان اسپرلردن آزاد اولونوب وطنینه دغر و اعزام اولدولار .